

Sygn. akt **III AUa 2548/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lipca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Goss-Kokot

Sędziowie: SSA Katarzyna Schönhof-Wilkans (spr.)

del. SSO Roman Walewski

Protokolant: st. insp. sąd. Dorota Cieślik

po rozpoznaniu w dniu 5 lipca 2018 r. w Poznaniu

sprawy **Z. J.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 23 lutego 2016 r. sygn. akt VIII U 2334/14

1. zmienia zaskarżony wyrok o tyle, że przyznaje Z. J. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem od dnia 1 lipca 2014r. do dnia 28 lutego 2017r.;
2. w pozostałym zakresie oddala apelację;
3. zasądza od pozwanego na rzecz Z. J. kwotę 270 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

del. SSO Roman Walewski	SSA Dorota Goss-Kokot	SSA Katarzyna Schönhof-Wilkans

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 kwietnia 2014 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. Inspektorat w Ś. na podstawie art. 17 ust. 4 oraz art. 16 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2013 r. poz. 1440) po rozpatrzeniu wniosku złożonego w dniu 25 listopada 2013 r. odmówił **Z. J.** przywrócenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, powołując się na orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 14 marca 2014 r., która nie stwierdziła stanu niezdolności do pracy, który pozostawałby w związku z wypadkiem przy pracy.

Decyzją z dnia 30 kwietnia 2014 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych po rozpatrzeniu wniosku z dnia 25 listopada 2013 r. odmówił Z. J. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy (pkt 1 decyzji). Jednocześnie przyznano prawo do renty szkoleniowej od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 30 czerwca 2014 r. w związku z celowością przekwalifikowania zawodowego ze względu na niezdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie w związku z wypadkiem przy pracy (pkt 2. decyzji). W uzasadnieniu powołano się na orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 14 marca 2014 r., która stwierdziła stan niezdolności do pracy w dotychczasowym zawodzie, pozostającej w związku z wypadkiem przy pracy i jednocześnie orzeczono o celowości przekwalifikowania zawodowego.

Z. J. wniósł odwołanie od w/w decyzji w zakresie odmowy przywrócenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, domagając się jej zmiany i przywrócenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy i wypłaty zaległej renty wraz z ustawowymi odsetkami od każdej zaległej miesięcznej raty do dnia zapłaty. W uzasadnieniu wskazano, że stan zdrowia odwołującego w żaden sposób nie uległ poprawie. W dalszym ciągu musi on korzystać z opieki medycznej sprawowanej przez profesora L. R., który również nie stwierdził poprawy stanu jego zdrowia w takim stopniu ażeby można było zmienić decyzję dotyczącą renty z tytułu niezdolności do pracy odwołującego. Nadto odwołujący podniósł, iż stan jego zdrowia oraz załączone dokumenty dotyczące jego stanu zdrowia jednoznacznie wskazują, że powinien on mieć orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych |II Oddział w P. w odpowiedzi na odwołanie przytoczył argumentację prawną i faktyczną zaprezentowaną w zaskarżonej decyzji oraz wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu wyrokiem z dnia 23 lutego 2016 roku, w sprawie VIII U 2334/14:

1. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującemu Z. J. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem na okres od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 28 lutego 2017 roku.
2. zasądził od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. na rzecz odwołującego Z. J. kwotę 60 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

U podstaw powołanego rozstrzygnięcia leży następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Z. J. urodził się w dniu (...), posiada wykształcenie zawodowe zasadnicze, z zawodu jest elektromonterem. Odwołujący pracował w zawodzie oraz jako pracownik fizyczny w stolarni.

W dniu 11 kwietnia 2003 r. odwołujący będąc zatrudnionym jako pracownik stolarni uległ wypadkowi przy pracy – doznał urazu lewej ręki tj. pourazowej amputacji 3,4 i 5 palca lewej ręki oraz uraz 1 i 2 palca.

W okresie od dnia 8 października 2003 r. (tj. zaprzestania pobierania zasiłku chorobowego) do dnia 31 grudnia 2013 r. odwołujący miał przyznane prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

Decyzją z dnia 25 listopada 2003 r. przyznano odwołującemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od dnia 8 października 2003 r. do dnia 30 listopada 2004 r. w oparciu o orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 13 listopada 2003 r., który rozpoznał u odwołującego: urazową amputację palców V, IV, III ręki lewej z uszkodzeniem palca II ręki lewej i upośledzeniem dłoni lewej.

Kolejnymi decyzjami odwołującemu przyznawano prawo do dalszej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z uwagi na stan ręki w związku z wypadkiem przy pracy.

Po raz ostatni prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem zostało przyznane odwołującemu decyzją z dnia 6 stycznia 2009 r. w oparciu o orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 5 grudnia 2008 r., który rozpoznał u odwołującego: stan po zmiążdżeniu ręki lewej, amputację urazową palców III, IV i V ręki lewej, uszkodzenie palca II.

W dniu 25 listopada 2013 r. Z. J. wystąpił z wnioskiem o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem.

Lekarz orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 12 grudnia 2013 r. nie stwierdził u odwołującego niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, rozpoznając u niego: stan po amputacji urazowej palców III, IV i V ręki lewej z przykurczem palca II – 2003 r., osoba praworęczna.

Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 14 marca 2014 r. również nie stwierdziła u odwołującego niezdolności do pracy i rozpoznała: zmiążdżenie dłoni lewej z amputacją urazową palców III – V, uszkodzenie ścięgna zginacz z powierzchownego palca wskazującego lewego po nieskutecznym leczeniu 3-krotnym operacyjnym, ranę szarpaną kciuka lewego, urazy wygojone z praktyczną bezużytecznością (...) badany jednoręczny.

Powyższe orzeczenie Komisji Lekarskiej stanowiło podstawę wydania zaskarżonej decyzji z dnia 4 kwietnia 2014 r.

Mając na uwadze rozpoznanie poczynione przez lekarzy orzeczników ZUS, Sąd Okręgowy postanowił przeprowadzić dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych: chirurga, ortopedy i specjalisty medycyny pracy na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach ZUS i aktach sądowych.

U Z. J. rozpoznano:

- 1) stan po urazie zmiążdżeniowym ręki lewej z następową amputacją palców III – V, deformacją i ograniczeniem ruchów palca wskazującego ręki lewej oraz następową bezużytecznością tej ręki,
- 2) krążenie tętnicze żyłne i chłonne kończyn prawidłowe.

Sąd Okręgowy podkreślał, że jedyną sporną okolicznością w sprawie było ustalenie tego, czy odwołujący jest nadal długotrwale niezdolny do pracy, a jeżeli tak to okresowo czy na stałe, w jakim zakresie oraz czy niezdolność ta pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy, któremu uległ on w dniu 11 kwietnia 2003 r.

W zakresie oceny zdolności odwołującego do pracy Sąd Okręgowy oparł swe rozstrzygnięcie w głównej mierze na opinii powołanego zespołu biegłych chirurga, ortopedy i specjalisty medycyny pracy. Dowód z opinii biegłych jest bowiem w tej kategorii spraw tzw. dowodem koronnym, analizującym i sumującym przeciwstawne oceny prezentowane przez strony. Dowodu tego nie można zastępować innym np. dowodem z zeznań świadków, zaświadczeń lekarskich. Dowód z opinii biegłych podlega ocenie, tak jak każdy dowód przeprowadzony w sprawie, ale podważyć tego dowodu nie może samo tylko subiektywne odczucie stron.

W opinii biegłego ortopedy obecny stan narządu ruchu u odwołującego narusza w sposób istotny sprawność motoryczną i manualną organizmu, nie upośledza wydolności chodu. Odwołujący wymaga okresowej kontroli lekarskiej, systematycznego usprawniania, leczenia farmakologicznego i fizykoterapeutycznego zmian pourazowych lewej kończyny górnej, unikania przeciążeń, kształtowania zachowań prozdrowotnych jest nadal, nieprzerwanie częściowo niezdolny do pracy do końca lutego 2017 r. Częściowa niezdolność do pracy pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy w dn. 11.04.2003 r. w porównaniu z poprzednimi badaniami przez Lekarzy Orzeczników ZUS nie obserwuje się poprawy stanu zdrowia u odwołującego i nie należy się jej spodziewać w najbliższym czasie. Utrzymuje się znaczna dysfunkcja ręki lewej spowodowana amputacją palców III-V i uszkodzeniem palca wskazującego. Zmianom tym towarzyszy upośledzenie tworzenia pięści, a przede wszystkim upośledzenie zdolności chwytnej ręki lewej, odwołujący jest niezdolny do wykonywania prac wymagających dobrej sprawności obu kończyn górnych, a taka jest wymagana w zawodach, które wykonywał. Niezależnie od powyższego w ocenie biegłego ortopedy

wskazane byłoby przekwalifikowanie zawodowe i orzekanie stopnia niepełnosprawności. Biegła z medycyny pracy stwierdziła, że większość prac fizycznych, w tym także prace elektromontera czy stolarza, wymagają sprawności obu rąk. Powód nie ma funkcji chwytnej ręki lewej i nie może nawet wykonywać prac fizycznych poniżej swoich kwalifikacji. Możliwy byłby powrót do pracy po przekwalifikowaniu ale do prac biurowych, jako magazynier, który zajmuje się głównie dokumentacją bądź jako portier. Bezspornym jest, że wypadek w pracy spowodował u powoda znaczne ograniczenie zatrudnienia nie tylko w wyuczonym zawodzie, ale i na ogólnym rynku pracy. Dlatego biegła podzieliła opinię biegłego ortopedy o nadal trwającej częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem w pracy do końca lutego 2017 roku. Nie nastąpiła poprawa w stanie zdrowia powoda, w stosunku do badania przez orzecznika ZUS i nie ma możliwości przywrócenia sprawności ręki lewej.

W opinii łącznej biegli stwierdzili u odwołującego istotną dysfunkcję ręki lewej, która uniemożliwia mu pracę w zawodzie elektromontera czy stolarza ale także większość prac fizycznych na ogólnym rynku pracy. Dlatego też biegli w opinii łącznej orzekli nadal w ciągłości, od dnia ustania świadczenia do końca lutego 2017 roku częściową niezdolność do pracy w związku z wypadkiem w pracy.

Stanowisko swoje biegli podtrzymali w opinii uzupełniającej z dnia 17 grudnia 2015 r. Jednocześnie biegli wyjaśnili, że organ rentowy przyznał odwołującemu decyzją z dn. 30.04.2014 r. prawo do renty szkoleniowej na okres od dn. 01.04.2014 r. do dn. 30.06.2014 r. Zdaniem biegłych, można było orzekać takie świadczenie już wiele lat temu, jednak ZUS nie kwalifikował do renty szkoleniowej odwołującego, aż do czasu ostatniego orzekania. Nadto biegli wskazali, że badali odwołującego w dn. 22.01., 19.02., 7.04.2015 r. i wtedy był on nadal, nieprzerwanie od dnia wstrzymania świadczeń, również po zakończeniu renty szkoleniowej częściowo niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy w dn. 11.04.2003 r. biegli ocenili, że ta niezdolność do pracy będzie trwała do końca lutego 2017r. Biegli nadal utrzymują, że wskazane jest orzekanie stopnia niepełnosprawności i przekwalifikowanie zawodowe, jeżeli odwołujący miałby podjąć zatrudnienie.

W świetle powyższego spełnienie podstawowej przesłanki przyznania prawa do renty określonej w art. 17 ust. 4 i art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, jaką jest dalsza niezdolność do pracy pozostająca w związku z wypadkiem przy pracy, spowodowało, iż w ocenie Sądu Okręgowego, odwołanie Z. J. należało uznać za zasadne.

W tej sytuacji Sąd Okręgowy przyjął, iż zaskarżona decyzja ZUS nie odpowiada prawu, stąd też Sąd zmienił zaskarżoną decyzję na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w ten sposób, że przyznał odwołującemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy za okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 28 lutego 2017 r.

O kosztach sądowych nie zawarto rozstrzygnięcia w wyroku. Z uwagi na treść przepisu art. 96 ust. 1 pkt 4 i art. 98 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j.: Dz.U. z 2010 roku, Nr 90, poz. 594, ze zm.) w przedmiotowej sprawie odwołujący nie miał obowiązku ponoszenia kosztów sądowych, a wydatki pokrywał Skarb Państwa.

Biorąc powyższe pod uwagę skoro nie zostały w niniejszej sprawie poniesione przez strony wskazane wyżej koszty sądowe Sąd Okręgowy nie orzekał o nich w wyroku. Przepis art. 108 k.p.c. nakazujący rozstrzyganie o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji umieszczony został w dziale I tytule V Księgi pierwszej, Części pierwszej k.p.c. zatytułowanym „Zwrot kosztów procesu”, co oznacza, że obowiązek orzekania o kosztach dotyczy sytuacji, w której zachodzi potrzeba rozstrzygnięcia o zwrocie kosztów, co w przedmiotowej sprawie w odniesieniu do kosztów sądowych nie miało miejsca.

Oprócz kosztów sądowych do kosztów postępowania zalicza się również koszty zastępstwa procesowego od uiszczenia których strony nie były zwolnione (przepis art. 98 k.p.c.), odwołujący zaś – który wygrał niniejszy proces - był reprezentowany przez fachowego pełnomocnika (radcę prawnego). Stąd też Sąd zasądził od pozwanego na rzecz odwołującego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Koszty zastępstwa procesowego odwołującego ustalone zostały na podstawie § 11 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity: Dz.U.2013 poz. 490).

Wyrok w całości apelacją zaskarżył pozwany organ rentowy zarzucając:

I. naruszenie art. 12 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.) w związku z art. 17 ust.1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz.U. z 2015 r, poz. 1242 ze zm.) poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że odwołujący Z. J. jest osobą częściowo niezdolną do pracy, a w konsekwencji błędne ustalenie, że Z. J. ma prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od dnia 1 grudnia 2014 roku do dnia 28 lutego 2017 roku,

II. mające wpływ na rozstrzygnięcie naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie naruszenie art.217 § 1 w związku z art.232 zd. 1 oraz art. 227 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku organu rentowego o przeprowadzenie dowodu z opinii innego zespołu biegłych w sytuacji, gdy opinia dotychczasowego zespołu biegłych nie wyjaśniała wszystkich istotnych okoliczności dla uznania częściowej niezdolności do pracy Z. J.,

III. mające wpływ na rozstrzygnięcie naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie naruszenie art.233 § 1 k.p.c. polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów, a w konsekwencji ustalenie, że odwołujący jest częściowo niezdolny do pracy nieprzerwanie w okresie od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku.

Z ostrożności procesowej, w razie nieuwzględnienia przez Sąd Apelacyjny ww. zarzutów, pozwany organ rentowy podniósł zarzut naruszenia art.3 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.) poprzez jego niezastosowanie, tj. nieuwzględnienie w punkcie 1 sentencji wyroku przyznanej Z. J. renty szkoleniowej za okres od 01.01.2014r. do 30.06.2014r.

Wskazując na te zarzuty, pozwany organ rentowy wniósł o:

1. na podstawie art.386 §1 k.p.c. o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania,
2. przeprowadzenie dowodu z opinii innego zespołu biegłych sądowych tych samych specjalności na okoliczności wskazane w postanowieniu Sądu I instancji z dnia 18.12.2014r.,
3. zasądzenie od odwołującego na rzecz organu rentowego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego pełnomocnika pozwanego wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik odwołującego wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Sporną okolicznością w sprawie było ustalenie tego, czy odwołujący jest nadal długotrwale niezdolny do pracy, a jeżeli tak to okresowo czy na stałe, w jakim zakresie, czy niezdolność ta pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy, któremu uległ on w dniu 11 kwietnia 2003 r., a także – w razie stwierdzenia nadal niezdolności do pracy, czy należało przyznać odwołującemu prawo do renty za okres przyznania mu prawa do renty szkoleniowej, tj. za okres od 01.01.2014r. do 30.06.2014r.

Sąd Apelacyjny oceniając zgromadzony materiał dowodowy, stwierdza, apelacja okazała się zasadna jedynie co do daty, od której należało przyznać odwołującemu świadczenie rentowe. W pozostałym zakresie apelacja organu rentowego i argumenty w niej podniesione, nie znalazły uzasadnienia i nie mogły powodować zmiany bądź uchylenia treści zaskarżonego wyroku.

Na wstępie niniejszych rozważań, należało powołać podstawy prawne orzeczenia.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r., nr 167, poz. 1632) ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej stał się niezdolny do pracy przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy.

W myśl natomiast art. 3 cyt. wyżej ustawy z Art. 3. 1. za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

1. podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych,
2. podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia,
3. w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 w/w ustawy, przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty rodzinnej i dodatku do renty rodzinnej dla sieroty zupełnej z tytułu ubezpieczenia wypadkowego, do ustalenia wysokości tych świadczeń oraz ich wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS (zwanej dalej u.e.r.f.u.s.), z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

W myśl natomiast art. 17 ust. 4 w/w ustawy, prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową, które ustało z powodu ustąpienia niezdolności do pracy, przywraca się w razie ponownego powstania tej niezdolności bez względu na okres, jaki upłynął od ustania prawa do renty.

W rozumieniu zaś art. 12 u.e.r.f.u.s. niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, a także możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 13 u.e.r.f.u.s.).

W zakresie oceny zdolności odwołującego do pracy Sąd oparł swe rozstrzygnięcie na opinii powołanego zespołu biegłych chirurga, ortopedy i specjalisty medycyny pracy. Dowód z opinii biegłych jest bowiem w tej kategorii spraw tzw. dowodem koronnym, analizującym i sumującym przeciwstawne oceny prezentowane przez strony. Dowodu tego nie można zastępować innym np. dowodem z zeznań świadków, zaświadczeń lekarskich. Dowód z opinii biegłych podlega ocenie, tak jak każdy dowód przeprowadzony w sprawie, ale podważyć tego dowodu nie może samo tylko subiektywne odczucie stron. Sąd Okręgowy słusznie ustalił na podstawie opinii biegłych, że odwołujący pozostaje częściowo niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 11.04.2003 r. i w porównaniu z poprzednimi badaniami przez Lekarzy Orzeczników ZUS nie obserwuje się poprawy stanu zdrowia u odwołującego i nie należy się jej spodziewać w najbliższym czasie; odwołujący jest niezdolny do wykonywania prac wymagających dobrej sprawności obu kończyn górnych, a taka jest wymagana w zawodach, które wykonywał.

W toku postępowania przed Sądem Apelacyjnym odwołujący przedłożył pismo (...) Urzędu Pracy w Ś. z dnia 13 czerwca 2014r., w którym Urząd ten poinformował organ rentowy, iż z powodu braku możliwości odwołujący nie zostanie przekwalifikowany do innego zawodu.

Organ rentowy rozpoznając kolejny wniosek odwołującego o rentę wypadkową - z dnia 27 kwietnia 2017 r., decyzją z dnia 21 sierpnia 2017 r. przyznał Z. J. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z 11 kwietnia 2003 r., poczynając od 1 kwietnia 2017 r. (tj. od miesiąca złożenia wniosku) do 31 lipca 2020 r. Organ rentowy wydając tę decyzję oparł się na orzeczeniu lekarza orzecznika ZUS z dnia 12 lipca 2017 r., w którym orzeczono o częściowej niezdolności odwołującego do pracy w ciągłości od 11 kwietnia 2003 r., tj. od daty przedmiotowego wypadku przy pracy do 31 lipca 2020 r.

Organ rentowy mimo uznania częściowej niezdolności odwołującego do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od 1 kwietnia 2003 r., w ciągłości od daty wypadku w 2003 roku, nie uznał jednak za zasadne zmienić stanowiska w niniejszej sprawie. Pełnomocnik pozwanego nadal w całości podtrzymał wniesioną apelację.

W ocenie Sądu Apelacyjnego trafny okazał się jedynie zarzut naruszenia art.3 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.) poprzez jego niezastosowanie, tj. nieuwzględnienie w punkcie 1 sentencji wyroku faktu przyznania Z. J. renty szkoleniowej za okres od 01.01.2014r. do 30.06.2014r. i przyznanie odwołującemu prawa do renty wypadkowej także za okres przyznania przez ZUS renty szkoleniowej.

Stosownie do treści art. 3 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2018.1270 j.t.) świadczenia określone w ustawie obejmują rentę z tytułu niezdolności do pracy, w tym rentę szkoleniową.

Zgodnie z art. 60 ust. 1 osobie spełniającej warunki określone w art. 57, w stosunku do której orzeczono celowość przekwalifikowania zawodowego ze względu na niezdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie, przysługuje renta szkoleniowa przez okres 6 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 4.

Stosownie do treści ust. 2 okres 6 miesięcy, o którym mowa w ust. 1, ulega wydłużeniu na czas niezbędny do przekwalifikowania zawodowego, nie dłużej niż o 30 miesięcy.

W myśl ust. 3 przedłużenie prawa do renty, o którym mowa w ust. 2, następuje na podstawie wniosku starosty.

Zgodnie zaś z ust. 4 tego przepisu okres 6 miesięcy, o którym mowa w ust. 1, może ulec skróceniu, jeżeli przed upływem tego okresu starosta zawiadomi organ rentowy:

- 1) o braku możliwości przekwalifikowania do innego zawodu;
- 2) o tym, że osoba zainteresowana nie poddaje się przekwalifikowaniu zawodowemu.

Podkreślić należy, iż renta szkoleniowa nie jest świadczeniem odrębnym od renty z tytułu niezdolności do pracy, na co jednoznacznie wskazuje art. 3 pkt 2 ustawy emerytalnej. W związku z tym przyznanie prawa do renty szkoleniowej nie jest uzależnione od złożenia przez ubezpieczonego odrębnego wniosku o to świadczenie (zob. wyroki SA w Katowicach: z dnia 23 marca 2007 r., III AUa 83/06, Biul. SAKa 2008, nr 1 oraz z dnia 23 października 2012 r., III AUa 1922/11, LEX nr 1236493).

W swoim założeniu instytucja renty szkoleniowej miała wspomóc proces aktywizacji zawodowej osób, które utraciły zdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie, w dłuższym zaś okresie odciążyć fundusz rentowy.

Skoro odwołującemu przyznano rentę szkoleniową od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 30 czerwca 2014 r., za okres ten nie przysługuje mu świadczenie rentowe w związku z wypadkiem.

Zaskarżony wyrok należało zatem zmienić na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. o tyle, że przyznać odwołującemu Z. J. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od dnia 1 lipca 2014r. do dnia 28 lutego 2017r. (pkt 1 wyroku)

W pozostałym zakresie apelacja okazała się bezzasadna i w związku z tym należało ją oddalić na podstawie art. 385 k.p.c. (pkt 2 wyroku).

Orzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego zawarte w punkcie 3 wyroku znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 98 i art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U.2015.1804) w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym przed dniem 27.10.2016r. (75% z kwoty 360 zł = 270 zł). Sąd Apelacyjny orzekając o kosztach za II instancję uwzględnił okoliczność, że pozwany wygrał proces w niewielkim zakresie, natomiast w zasadniczej części proces ten przegrał.

del. SSO Roman Walewski	SSA Dorota Goss-Kokot	SSA Katarzyna Schönhof-Wilkans